

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

06.04.2023.

Nr.55

(prot. Nr.14, 1.p)

Par atkāpi no Eiropas Komisijas 2016.gada 14.aprīļa Regulas (ES) 2016/631, ar ko izveido tīkla kodeksu par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām noteikumiem attiecībā uz ģenerējošo iekārtu pieslēgumu

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2023.gada 13.februārī saņēma elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003575567, juridiskā adrese: Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073 (turpmāk – AS “Augstsprieguma tīkls”), 2023.gada 10.februāra iesniegumu Nr.2.5/2023/724 ar pieprasījumu piešķirt atkāpi no Eiropas Komisijas 2016.gada 14.aprīļa Regulas (ES) 2016/631, ar ko izveido tīkla kodeksu par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām (turpmāk – Regula Nr.2016/631) noteikumiem attiecībā uz sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Greenpower”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003992236, juridiskā adrese: Mārupes iela 4, Rīga, LV-1002 (turpmāk – SIA “Greenpower”) elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi” Popes pagastā, Ventspils novadā, pieslēgumu. Minētajam iesniegumam bija pievienots SIA “Greenpower” pieprasījums par atkāpes piešķiršanu no Regulas Nr.2016/631 prasībām ar atkāpes pieprasījuma pamatojumu un izmaksu un ieguvumu analīzi, kā arī Ventspils novada pašvaldības būvvaldes 2012.gada 31.oktobra akts par elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi” pieņemšanu ekspluatācijā. Papildus Regulators 2023.gada 24.martā saņēma AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegumu Nr.2.5/2023/1278 ar SIA “Greenpower” pieprasījuma piešķirt atkāpi no Regulas Nr.2016/631 noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi” pieslēgumu detalizētu novērtējumu, izvērtējot atkāpes piešķiršanas atbilstību Tīkla kodeksa elektroenerģijas nozarē 3.¹punktā noteiktajiem kritērijiem.

Regulators konstatē un secina:

1. Regula Nr.2016/631 nosaka prasības attiecībā uz elektroenerģijas ražošanas ietaišu – sinhronu elektroenerģijas ražošanas moduļu, elektroenerģijas parka moduļu un atkrastes elektroenerģijas parka moduļu – tīkla pieslēgumu starpsavienotai sistēmai.
2. Saskaņā ar Regulas Nr.2016/631 60.panta 1.punktu pēc elektroenerģijas ražošanas ietaises īpašnieka vai paredzamā īpašnieka pieprasījuma regulatīvās iestādes var piešķirt

elektroenerģijas ražošanas ietaises īpašniekam vai paredzamajam īpašniekam atkāpi no viena vai vairākiem Regulas Nr.2016/631 noteikumiem attiecībā uz jauniem un esošiem elektroenerģijas ražošanas moduļiem saskaņā ar Regulas Nr.2016/631 61.–63.pantu. Papildus Regulas Nr.2016/631 62.panta 2.punkts paredz, ka pieprasījumu piešķirt atkāpi iesniedz sistēmas operatoram, kura sistēmai ir pieslēgts vai tiks pieslēgts elektroenerģijas ražošanas modulis (turpmāk – attiecīgais sistēmas operators).

3. Regulas Nr.2016/631 62.panta 4. punkts noteic, ka attiecīgais sistēmas operators izvērtē pieprasījumu piešķirt atkāpi un iesniegto izmaksu un ieguvumu analīzi, ņemot vērā kritērijus, ko noteikusi regulatīvā iestāde atbilstoši Regulas Nr.2016/631 61.pantam.
4. Saskaņā ar Regulas Nr.2016/631 62.panta 6.punktu un 7.punktu attiecīgais sistēmas operators sešu mēnešu laikā pēc tam, kad saņemts pieprasījums piešķirt atkāpi, to pārsūta regulatīvajai iestādei un iesniedz saskaņā ar 4.punktu sagatavoto novērtējumu. Regulatīvā iestāde lēmumu par pieprasījumu piešķirt atkāpi pieņem sešu mēnešu laikā no dienas, kad tā pieprasījumu saņēmusi.
5. Atbilstoši Regulas Nr.2016/631 61.pantam katra regulatīvā iestāde pēc apspriešanās ar attiecīgajiem sistēmu operatoriem un elektroenerģijas ražošanas ietaišu īpašniekiem un citām ieinteresētajām personām, kuras tās ieskatā Regula Nr.2016/631 ietekmē, norāda kritērijus atkāpes piešķiršanai saskaņā ar Regulas Nr.2016/631 62. un 63.pantu.
6. Atbilstoši Regulas Nr.2016/631 61.pantam Tīkla kodeksa elektroenerģijas nozarē (turpmāk – Tīkla kodekss) 3.¹punktā noteikts sistēmas operators pienākums, saņemot elektroenerģijas ražošanas ietaišu īpašnieka vai paredzamā īpašnieka pieprasījumu piešķirt atkāpi no viena vai vairākiem Regulas Nr.2016/631 noteikumiem attiecībā uz ģenerējošo iekārtu pieslēgumu, sagatavot šā pieprasījuma novērtējumu, izvērtējot, vai atkāpes piešķiršana atbilst visiem šādiem kritērijiem:
 - 6.1. nerada diskriminējošus apstākļus citiem sistēmas lietotājiem attiecībā uz pieeju pārvades vai sadales sistēmai;
 - 6.2. neveido konkurences priekšrocības ģenerējošās iekārtas īpašniekam salīdzinājumā ar citiem ģenerējošo iekārtu īpašniekiem;
 - 6.3. neietekmē sistēmas pakalpojumu izmaksas;
 - 6.4. nerada riskus attiecīgā sistēmas operatora tīkla stabila darbības režīma nodrošināšanai;
 - 6.5. nerada riskus attiecīgā sistēmas operatora tīklam noteikto tehnisko prasību izpildei, tostarp traucējumus un bojājumus citu lietotāju iekārtās un ierīcēs, kas pieslēgtas tīklam;
 - 6.6. neierobežo vai būtiski neietekmē elektroenerģijas sistēmas jaudu;
 - 6.7. negatīvi neietekmē pārrobežu elektroenerģijas tirdzniecību;
 - 6.8. izmantojot saprātīgus tehniskos risinājumus, nav iespējams izpildīt Regulas Nr.2016/631 noteikumus;
 - 6.9. rada ieguvumus saskaņā ar sistēmas lietotāja iesniegto pamatojumu un veikto izmaksu un ieguvumu analīzi atbilstoši Regulas Nr.2016/631 39.panta prasībām.
7. Tīkla kodeksa 3.²punkts noteic, ka sistēmas operators pieprasījumā Regulatoram piešķirt atkāpi no viena vai vairākiem Regulas Nr.2016/631 noteikumiem attiecībā uz ģenerējošo iekārtu pieslēgumu iekļauj novērtējumu, izvērtējot Tīkla kodeksa 3.¹punktā noteiktos atkāpes piešķiršana kritērijus.

8. Saskaņā ar Ventspils novada pašvaldības būvvaldes aktu ar kodu 12 00056 0980256 elektroenerģijas ražošanas modulis “Lipstiņi” pieņemts ekspluatācijā 2012.gada 31.oktobrī. Elektroenerģijas ražošanas modulis elektroenerģiju sāka ražot 2013.gada maijā, elektroenerģiju nododot elektroenerģijas sistēmā, izmantojot sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Winergy” (turpmāk – SIA “Winergy”) piederošo 110 kV pieslēgumu apakšstaciju “Pope”. Tā kā 2017.gada janvārī SIA “Winergy” atslēdza elektroenerģijas ražošanas moduli “Lipstiņi” no apakšstacijas “Pope”, SIA “Greenpower” iesniedza AS “Augstsprieguma tīkls” pieteikumu pieslēguma ierīkošanai. Pieslēguma ierīkošana tika pabeigta 2021.gada janvārī, un AS “Augstsprieguma tīkls” izsniedza elektroenerģijas ražošanas modulim “Lipstiņi” pagaidu ekspluatācijas paziņojumu saskaņā ar Regulas Nr.2016/631 nosacījumiem. SIA “Greenpower” iesniedza AS “Augstsprieguma tīkls” pieprasījumu izsniegt elektroenerģijas ražošanas modulim Galīgo ekspluatācijas paziņojumu (GEP) ar atkāpēm no noteiktām Regulas Nr.2016/631 prasībām un atbilstības testiem (skat. šā lēmuma 9.punktu).
9. Atbilstoši Regulas Nr.2016/631 62.panta 4.punktam un Tīkla kodeksa 3.²punktam AS “Augstsprieguma tīkls”, ņemot vērā Tīkla kodeksa 3.¹punktā noteiktos atkāpes piešķiršana kritērijus, ir izvērtējusi SIA “Greenpower” iesniegto izmaksu un ieguvumu analīzi un pieprasījumu piešķirt atkāpi no šādām Regulas Nr.2016/631 prasībām:
 - 9.1. Regulas Nr.2016/631 13.panta 2.punktā noteiktā attiecībā uz frekvences stabilitāti (LFSM-O režīmu);
 - 9.2. Regulas Nr.2016/631 15.panta 2. punkta c), d), e) un g) apakšpunktā noteiktā attiecībā uz frekvences stabilitāti (LFSM-U un FSM režīmiem);
 - 9.3. Regulas Nr.2016/631 21.panta 2.punkta un 3.punkta b), c) un d) apakšpunktā noteiktā attiecībā uz frekvences stabilitāti, reaktīvās jaudas spēju un reaktīvās jaudas kontroles režīmu;
 - 9.4. Regulas Nr.2016/631 47.panta 1. un 3.punktā noteiktā par LFSM-O reakcijas atbilstības testa veikšanu;
 - 9.5. Regulas Nr.2016/631 48.panta 3.punktā noteiktā par LFSM-U reakcijas atbilstības testa veikšanu;
 - 9.6. Regulas Nr.2016/631 48.panta 4.punktā noteiktā par FSM reakcijas atbilstības testa veikšanu;
 - 9.7. Regulas Nr.2016/631 48.panta 5.punkta noteiktā par frekvences atjaunošanas kontroles testa veikšanu;
 - 9.8. Regulas Nr.2016/631 48.panta 6.punkta noteiktā par reaktīvās jaudas spējas testa veikšanu;
 - 9.9. Regulas Nr.2016/631 48.panta 7.punktā noteiktā par sprieguma kontroles režīma testa veikšanu;
 - 9.10. Regulas Nr.2016/631 48.panta 8.punktā noteiktā par reaktīvās jaudas kontroles režīma testa veikšanu;
 - 9.11. Regulas Nr.2016/631 48.panta 9.punktā noteiktā par jaudas koeficienta kontroles režīma testa veikšanu.
10. AS “Augstsprieguma tīkls”, veicot SIA “Greenpower” pieprasījuma piešķirt atkāpi no šā lēmuma 9.punktā minētajiem Regulas Nr.2016/631 noteikumiem attiecībā uz

elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi” pieslēguma atbilstību visiem Tīkla kodeksa 3.¹punktā noteiktajiem kritērijiem, secina, ka atkāpes piešķiršana:

- 10.1. nerada diskriminējošus apstākļus citiem sistēmas lietotājiem attiecībā uz pieeju pārvades vai sadales sistēmai, jo elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi” pieslēgums tika ierīkots atbilstoši Regulatora apstiprināto Sistēmas pieslēguma noteikumu elektroenerģijas ražotājiem prasībām, kuras jāievēro jebkuram sistēmas lietotājam, ierīkojot elektroenerģijas ražošanas objekta pieslēgumu. Turklāt elektroenerģijas ražošanas modulis “Lipstiņi” jau ilgstoši ražo elektroenerģiju (saskaņā ar Ventspils novada pašvaldības būvvaldes aktu ar kodu 12 00056 0980256 elektroenerģijas ražošanas modulis “Lipstiņi” pieņemts ekspluatācijā 2012.gada 31.oktobrī), bet tam elektroenerģijas sadales sistēmas pieslēguma vietā tika ierīkots pieslēgums elektroenerģijas pārvades sistēmai. Līdz ar to šāda elektroenerģijas ražošanas moduļa pieslēguma elektroenerģijas pārvades sistēmai ierīkošana, mainot pieslēguma vietu, uzskatāma par izņēmumu no ierastās pieslēgumu ierīkošanas prakses, kad elektroenerģijas pārvades sistēmai pieslēdz jaunu elektroenerģijas ražošanas moduli, kuram ir jāievēro visas Regulas Nr.2016/631 prasības;
- 10.2. neveido konkurences priekšrocības ģenerējošās iekārtas īpašniekam salīdzinājumā ar citiem ģenerējošo iekārtu īpašniekiem, jo jaunākās paaudzes vēja elektroenerģijas ražošanas moduļi, salīdzinot ar elektroenerģijas ražošanas moduli “Lipstiņi”, kurš ražots 2004.gadā, tehnoloģiskā ziņā ir krietni pārāki un spēj nodrošināt visas Regulas Nr.2016/631 prasības;
- 10.3. neietekmē sistēmas pakalpojumu izmaksas, jo elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi” kopējā jauda ir tikai 5,5 MW un tam ir nebūtiska ietekme uz elektroenerģijas pārvades sistēmu, kura nemainīsies, ja modulis ievēros visas Regulas Nr.2016/631 prasības, un attiecīgi nav ietekmes uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksām;
- 10.4. nerada riskus attiecīgā sistēmas operatora tīkla stabila darbības režīma nodrošināšanai, jo, veicot elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi” testēšanu un pārbaudes, AS “Augstsprieguma tīkls” nav konstatējusi riskus stabila darbības režīma nodrošināšanai un riskus operatora tīklam, un sprieguma kvalitātes mērījumu rezultāti atbilst standarta LVS EN 50160+AC:2011 “Publisko elektroapgādes tīklu sprieguma raksturlielumi” prasībām;
- 10.5. nerada riskus attiecīgā sistēmas operatora tīklam noteikto tehnisko prasību izpildei, tostarp traucējumus un bojājumus citu lietotāju iekārtās un ierīcēs, kas pieslēgtas tīklam, jo veiktajās pārbaudēs tas nav konstatēts;
- 10.6. neierobežo vai būtiski neietekmē elektroenerģijas sistēmas jaudu, jo elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi” kopējā jauda 5,5 MW veido tikai 0,18% no Latvijas kopējās elektrostaciju uzstādītās jaudas 3080 MW;
- 10.7. negatīvi neietekmē pārrobežu elektroenerģijas tirdzniecību, ņemot vērā nelielo elektroenerģijas apjomu, ko tīklā nodod no elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi”. Turklāt izmaksu un ieguvumu analīze parāda, ka atkāpes pieprasījumā minēto Regulas Nr.2016/631 prasību ievērošanai radītu augstas izmaksas elektroenerģijas ražošanas moduļa īpašniekam, salīdzinot ar ieguvumiem elektroenerģijas tīklam;
- 10.8. izmantojot saprātīgus tehniskos risinājumus, nav iespējams izpildīt Regulas Nr.2016/631 noteikumus, jo elektroenerģijas ražošanas moduļa ražotājs “Neg

Micon” ir beidzis savu darbību, tādēļ modulim nav pieejamas jaunākas vadības sistēmas modifikācijas un ražotāja atbalsts, bez kura nav iespējams praktiski realizēt vadības sistēmas atjaunošanu vai nomaiņu. Izmaksu un ieguvumu analīze parāda, ka SIA “Greenpower” būtu jāveic lieli finanšu ieguldījumi, lai nodrošinātu Regulas Nr.2016/631 prasības, un tā rezultātā SIA “Greenpower” ilgstoši būtu jāstrādā ar zaudējumiem, kas var novest pie SIA “Greenpower” un attiecīgi tā elektroenerģijas ražošanas moduļa darbības izbeigšanas;

- 10.9. rada ieguvumus saskaņā ar SIA “Greenpower” iesniegto pamatojumu un veikto izmaksu un ieguvumu analīzi atbilstoši Regulas Nr.2016/631 39.panta prasībām, jo elektroenerģijas ražošanas moduļa saražotā elektroenerģija, kaut arī nelielā apjomā, tomēr ir ieguvums, papildinot atjaunojamo energoresursu integrāciju Latvijas energosistēmā.
11. Izvērtējot AS “Augstsprieguma tīkls” pieprasījumā Regulatoram piešķirt atkāpi no šā lēmuma 9.punktā minētajiem Regulas Nr.2016/631 noteikumiem attiecībā uz SIA “Greenpower” elektroenerģijas ražošanas moduļa “Lipstiņi” pieslēgumu sniegto informāciju, izmaksu un ieguvumu analīzi un šā lēmuma 10.punktā norādītos AS “Augstsprieguma tīkls” secinājumus par atkāpes pieprasījuma atbilstību Tīkla kodeksa 3.¹punktā noteiktajiem kritērijiem, Regulators secina, ka AS “Augstsprieguma tīkls” iesniegtais pieprasījums SIA “Greenpower” elektroenerģijas ražošanas modulim “Lipstiņi” piešķirt atkāpi no Regulas Nr.2016/631 noteikumiem ir pamatots un atbilst Regulas Nr.2016/631 un Tīklu kodeksa nosacījumiem attiecībā uz atkāpes piešķiršanu elektroenerģijas ražošanas moduļiem.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2016.gada 14.aprīļa Regulas Nr.2016/631, ar ko izveido tīkla kodeksu par ģeneratoriem piemērojamajām tīkla pieslēguma prasībām 62.panta 7.punktu un pamatojoties uz likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu un Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj:

piešķirt SIA “Greenpower” elektroenerģijas ražošanas modulim “Lipstiņi” atkāpi no šādām Regulas Nr.2016/631 prasībām:

- 1) Regulas Nr.2016/631 13.panta 2.punktā noteiktā attiecībā uz frekvences stabilitāti (LFSM-O režīmu);
- 2) Regulas Nr.2016/631 15.panta 2. punkta c), d), e) un g) apakšpunktā noteiktā attiecībā uz frekvences stabilitāti (LFSM-U un FSM režīmiem);
- 3) Regulas Nr.2016/631 21.panta 2.punkta un 3.punkta b), c) un d) apakšpunktā noteiktā attiecībā uz frekvences stabilitāti, reaktīvās jaudas spēju un reaktīvās jaudas kontroles režīmu;
- 4) Regulas Nr.2016/631 47.panta 1. un 3.punktā noteiktā par LFSM-O reakcijas atbilstības testa veikšanu;
- 5) Regulas Nr.2016/631 48.panta 3.punktā noteiktā par LFSM-U reakcijas atbilstības testa veikšanu;
- 6) Regulas Nr.2016/631 48.panta 4.punktā noteiktā par FSM reakcijas atbilstības testa veikšanu;

- 7) Regulas Nr.2016/631 48.panta 5.punkta noteiktā par frekvences atjaunošanas kontroles testa veikšanu;
- 8) Regulas Nr.2016/631 48.panta 6.punkta noteiktā par reaktīvās jaudas spējas testa veikšanu;
- 9) Regulas Nr.2016/631 48.panta 7.punktā noteiktā par sprieguma kontroles režīma testa veikšanu;
- 10) Regulas Nr.2016/631 48.panta 8.punktā noteiktā par reaktīvās jaudas kontroles režīma testa veikšanu;
- 11) Regulas Nr.2016/631 48.panta 9.punktā noteiktā par jaudas koeficienta kontroles režīma testa veikšanu.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU